

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imħallef Edwina Grima

Appell Nru. 223/2019

Seduta tat-23 ta' April 2021

Il-Pulizija

Vs

-Omissis 1-

-Omissis 2-

Clyde Mallia

Il-Qorti,

Rat l-akkużi dedotti kontra l-appellant, Clyde Mallia, detentur tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 439899(M) akkużat talli f'diversi okkażjonijiet matul ix-xahar ta' Ottubru 2015, kif ukoll fi granet u/jew xhur ta' qabel, ġewwa t-tunnel tal-interconnector li huwa aċċessibbli mill-Imsida, mill-Magħtab u minn St. Andrews, u f' dawn il-gzejjer:

1. Ikkommetta serq ta' *cables* tal-elettriku għad-detriment tal-Gvern ta' Malta u tal-kumpanija Enemalta, liema serq huwa kkwalifikat bil-mezz, bil-valur li kien iżjed minn elfejn, tliet mija u disgħa u għoxrin ewro u sebgha u tletin ċenteżmu, u bil-ħin - Artikoli 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 270, 278(3), 279(b), 280(2);
2. Volontarjament għamel ħsara fil-makkinarju jew fil-gumni tal-elettriku, jew ikkaġunaw, it-telf tal-kurrent elettriku: (Artikolu 326© tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta).

B' diversi atti magħmulin minnu, ukoll jekk fi żminijiet differenti, kisru l-istess dispożizzjoni tal-Liġi, u ġew magħmula b' rizzoluzzjoni waħda, u ċioe';

3. Talli f'xi hin bejn it-tlieta u għoxrin u d-disgħa u għoxrin ta' Ottubru tas-sena elfejn u hmistax, minn gewwa l-fabbrika bl-isem ta' *Tender Fresh Food Processing* li tinsab fi Triq Giuseppe Garibaldi, l-Marsa, kkommetta serq ta' *cables* u ogġetti oħra għad-dannu ta' Edmund Azzopardi, u/jew persuni oħra jew intrapriži oħra, liema serq huwa kkwalifikat bil-mezz, bil-valur li kien iżjed minn dak ta' elfejn, tliet mija, disgħa u għoxrin ewro u sebgħa u tletin ċenteżmu: Artikoli 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 278(3), 279(b), 280(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
4. Talli fl-istess data, hin, lok u ċirkostanzi, volontarjament hassru, għamlu hsara jew għarraq hwejjeġ haddieħor, mobbli jew immobbli, liema hsara kienet iżjed minn elfejn u hames mitt ewro għad-dannu ta' Edmund Azzopardi u/jew persuni jew intrapriži oħra: Artikolu 325(1)(a) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
5. Talli f'xi hin bejn il-wieħed u tletin ta' Ottubru tas-sena elfejn u hmistax u t-tlieta ta' Novembru tas-sena elfejn u hmistax, minn gewwa fabbrica bl-isem ta' *Tender Fresh Food Processing*, li tinsab fi Triq Giuseppe Garibaldi, l-Marsa, kkommetta serq ta' *cables*, pajpijiet tar-ramm u ogġetti oħra għad-dannu ta' Edmund Azzopardi, u/jew persuni oħra jew intrapriži oħra, liema serq huwa kkwalifikat bil-mezz, bil-valur li mhux iżjed minn dak ta' elfejn, tlett mija u disgħa u għoxrin ewro u sebgħa u tletin ċenteżmu, Artikolu 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 278(3), 279(a), 280(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
6. Talli f'xi hin bejn il-ħamsa u għoxrin ta' Novembru u t-tnejn ta' Dicembru tas-sena elfejn u hmistax minn gewwa fabbrica bl-isem ta' *Tender Fresh Food Processing* li tinsab fi Triq Giuseppe Garibaldi, l-Marsa, kkommettew serq ta' diversi ogġetti fosthom bibien tal-aluminju, miżien, pjatta forma tal-*stainless steel*, u *wires* tar-ramm għad-dannu ta' Edmund Azzopardi u/jew persuni jew intrapriži oħra, liema serq huwa kkwalifikat bil-mezz u bil-valur li ma kienx iżjed minn dak ta' elfejn, tliet mija u disgħa u għoxrin ewro u s-sebgħa u tletin ċenteżmu. Artikolu 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 278(3), 279(a), 280(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
7. Talli nhar it-tlieta u għoxrin ta' Dicembru tas-sena elfejn u hmistax għall-ħabta tal-erbgha u nofs ta' wara nofsinhar minn gewwa fabbrica bl-isem ta' *Tender Fresh Food Processing* li tinsab fi Triq Giuseppe Garibaldi, l-Marsa, bil-hsieb li jagħmlu delitt ta' serq, urew dan il-hsieb b'atti esterni u taw bidu

għall-eżekuzzjoni ta' dan id-delitt billi aċċedew fl-imsemmi lok, iżda d-delitt ma kienx laħaq għe esegwit minħabba li kien għe arrestat mill-pulizija u li kieku kien esegwit, is-serq kien ikun ikkwalifikat bil-mezz, bil-valur li ma jeċċedix l-elfejn, tlett mija, disgħa u għoxrin ewro u sebgħa u tletin ċentezmu għad-dannu ta' Edmund Azzopardi u/jew persuna/i jew intrapriżi oħra, Artikoli 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 278(3), 279(a), 280(2) tal-Kapitolu 9 tal-Lihijiet ta' Malta;

8. Ukoll talli rrenda ruhu reċidiv ai termini tal-Artikoli 49, 50 (u fil-każ ta' Clyde Mallia bl-Artikolu 289) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta permezz ta' diversi sentenzi definittivi mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta);

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali tad-9 ta' Lulju, 2019, fejn il-Qorti, wara li rat l-artikoli ndikati mill-Avukat Ġenerali, u senjatament l-artikoli:

1. Fl-Artikoli 18, 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 270, 278(2)(3), 279(b), u 280(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
2. Fl-Artikolu 326(c) u (e) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. Fl-Artikoli 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 270, 278(2)(3), 279(b) u 280(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
4. Fl-Artikolu 325(1)(a) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
5. Fl-Artikoli 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 270, 278(2)(3), 279(a) u 280(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
6. Fl-Artikoli 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 270, 278(2)(3), 279(a) u 280(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
7. Fl-Artikoli 261(b)(c)(f), 263(a), 264(1), 267, 270, 278(2)(3), 279(a) u 280(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
8. Fl-Artikoli 17, 31, 49, 50, 532A, u 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Fil-konfront ta' Clyde Mallia wahdu:-

9. **Fl-Artikolu 289 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;**

Sabet lil Clyde Mallia ħati tas-seba' imputazzjoni miġjuba kontra tiegħu, kif ukoll tal-addebitu tar-reċidiva skond l-Artikolu 289 tal-Kodiċi Kriminali kif rifless fit-tmien imputazzjoni miġjuba filwaqt li lliberatu mill-bqija tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu u konsegwentement kkundannatu għal piena ta' sitt xhur prigunerija. Wara li rat l-Artikolu 533 tal-Kodiċi Kriminali, il-Qorti ordnat ukoll il-ħlas tal-ispejjeż peritali nkorsi matul dawn il-proċeduri relatati mat-tentattiv ta' serq fis-seba' imputazzjoni ammontanti għal sitt mija, wiehed u għoxrin ewro u seba' u erbghin ċenteżmu (€621.47), liema somma għandha titqassam bejn l-imputati.

Rat ir-rikors tal-appellant Clyde Mallia, pprezentat fil-25 ta' Lulju, 2019, fejn talab lil Qorti tirriforma s-sentenza appellata u dana billi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn illiberat lill-appellant mill-imputazzjonijiet enumerati wiehed, tnejn, tlieta, erbgħa, hamsa, sitta miġjuba fil-konfront tiegħu. Thassarha, tirrevokaha, tikkancellaha f'dik il-parti tas-sentenza fejn sabet lill-appellant ħati tal-imputazzjonijiet enumerati sebgħa (7) u tar-reċidiva kif miġjub fil-konfront tiegħu u minflok tiddikjarah mhux ħati tagħhom u konsegwentment tilliberah minnhom; sussidjarjament tirriforma s-sentenza appellata fil-parti tal-piena inflitta u dan billi timponi piena aktar ekwa u ġusta għaċ-ċirkostanzi tal-każ.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant esibita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat is-sentenza preliminari tas-27 ta' Novembru 2020 fejn il-Qorti ċaħdet l-ewwel aggravju sollevat mill-appellant u ordnat il-kontinwazzjoni tas-smiegħ tal-appell fuq l-aggravji rimanenti.

Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Illi sorvolat il-pregudizzjali dwar in-nullita' tas-sentenza appellata jifdal biex jigu trattati l-aggravji rimanenti imressaq mill-appellant li essenzjalment huma marbut mas-sejbien ta' htija ghas-seba' mputazzjoni migjuba kontra tieghu kif ukoll dak dwar l-addebitu tar-recidiva taht l-artikolu 289 tal-Kodiċi Kriminali. Jikkontendi l-appellant, illi l-Ewwel Qorti malament sabitu hati ta' din l-imputazzjoni u dan minhabba nuqqas ta' provi sal-grad rikjest fil-ligi sabiex din ir-responsabbiltà penali tissusisti. Illi anke jekk il-Qorti kellha tasal sabiex issib htija ghat-tentattiv tar-reat tas-serq kellu jemerġi mill-provi x-xenarju tad-deżistenza volontarja biex b'hekk allura huwa ghandu jwieġeb biss ghal dawk l-atti inkriminatorji li seta' kkometta sa dak l-istadju. Finalment u alternattivament jitlob li l-piena inflitta fuqu tiġi ridotta peress illi jishaq li din hi wahda eċċessiva.

Illi il-Qorti ezaminat mill-gdid l-atti tal-kawża minn fejn jirrizulta illi dan il-każ ra t-twelid tieghu wara rapport ta' diversi serqiet li kienu qed isehhu mill-fabbrika tat-*Tender Fresh Food Processors* li tinstab għewwa Triq Garibaldi, il-Marsa. Illi f'dawn is-serqiet kienu ttiehdu mill-malvivalenti oġġetti bhal *cables* u xi pajpijiet tar-ramm. Id-derubat Edmond Azzopardi kien stqarr illi l-valur tar-*res furtiva* u tal-ħsarat kienu jeżorbitaw it-€30,000. Illi ghalhekk infethet inkjesta magisterjali dwar dawn is-serqiet, fejn sussegwentement il-pulizija ġew infurmati li kien sar rapport iehor fit-23 ta' Dicembru 2015 mill-istess Azzopardi fejn stqarr li kien reġa' safa misruq, fejn din id-darba insterqu diversi oġġetti ohra inkluż mizien kbir, biċċiet tar-ramm, biċċiet tal-ħadid, xi *installations* tal-arja kondizzjonata, kif ukoll xi *fridges*. Dakinhar stess il-pulizija marru jinvestigaw mill-gdid u meta wasslu fuq il-post sabu żewġ persuni f'din il-fabbrika, fosthom l-appellant Clyde Mallia, li nqabbdu fil-pussess ta' xi għodda li x'aktarx kienu ntużaw sabiex jaċċedu ghal ġol-fabbrika. La l-appellant u lanqas il-kompliċi tieghu ma kellhom permess jaċċedu ġo din il-fabbrika mis-sid u kwindi ma setgħux jiggustifikaw il-presenza tagħhom fuq ix-xena tar-reat. Minn l-investigazzjonijiet magħmula mill-pulizija irrizulta illi dawn it-tnejn minn nies kienu kisbu aċċess ghal fond minn toqba, tant illi ġie nnutat illi l-appellant u siehbu kienu

mimlijin trab. Illi minn fuq il-post u fuq l-oġġetti elevati ġew misjuba diversi marki tas-swaba mill-uffiċjali tax-xena tar-reat fejn minn analiżi li saret jidher illi waħda minn dawn il-marki tas-swaba kienet taqbel mas-sebġha tan-nofs tal-id ix-xellugija ta' l-appellant u cioe' dik mmarkata bħala Dok 15 CPU CP1 elevata minn fuq tubu tad-dawl (*LED light bar*) li nstab fuq ix-xena tar-reat.

Minn dawn il-fatti probatorji, għalhekk, jemerġi illi l-Ewwel Qorti sejsset is-sejbien ta' htija għas-seba' imputazzjoni unikament fuq il-provi indizzjarji mressqa mill-Prosekuzzjoni b' mod ewlieni l-marka tas-swaba tal-appellant misjuba fuq wiehed mill-oġġetti elevati mill-pussess tiegħu mill-investigaturi. Illi:

Huwa prinċipju fundamentali fil-proċess kriminali li l-liġi teziġi li kull min jrid jipprova xi haġa, għandu jressaq l-aħjar prova, u dan jista' biss jaqa' fuq prova sekondarja kemm il-darba din l-ewwel jew l-aħjar prova mhix disponibbli. Hu veru wkoll, iżda, li min għandu jiġġudika jista', skond il-liġi, u minkejja dan il-prinċipju fundamentali appena msemmi, joqgħod fuq ix-xhieda anke ta' persuna waħda jekk b'dak li tgħid din il-persuna, jikkonvinci lill-gudikand sal-grad tal-konvinciment morali mill-htija tal-persuna akkużata.

L-prova indizzjarja trid tkun waħda assolutament univoka, li tipponta biss mingħajr dubju dettat mir-raġuni lejn fatt jew konkluzjoni waħda. Ovvjament jekk fatt jew ċirkostanzi jistgħu raġonevolment jingħataw aktar minn tifsira jew interpretazzjoni waħda, tkun li tkun, allura dik ma tkunx prova ndizzjarja tajba, skond il-liġi, sabiex in bazi tagħha tista' tinstab htija. Kif tgħid u titlob il-liġi, biex prova ndizzjarja tiġi ammessa bhala prova valida fis-sens li wiehed jista' raġonevolment jasal għall-konkluzjoni tiegħu ta' htija in bazi tagħha bla ebda dubju dettat mir-raġuni, irid ikun moralment konvint minn dan ir-rekwiżit ta' l-univocita' tagħha, cioe' li dik il-prova tfigher biss u xejn aktar li l-akkużat huwa ħati ta' dak addebitat lilu w, allura, kull dubju raġonevoli fir-rigward għandu jmur favur l-akkużat skond il-liġi.

Wiehed għandu jkun ferm attent fl-apprezzament u nterpretazzjoni tal-prova ndizzjarja għaliex għalkemm din hi prova ferm importanti, u kultant anke aktar mill-prova diretta, pero', din hi prova li faċilment tista' tqarraq lil dak li jkun qed jgħamel l-interpretazzjoni w apprezzament tagħha¹.

Spjanat dan l-insenjament ġuridiku huwa indubitat illi f'dan il-kaz taħt il-lenti tal-Qorti jeżistu diversi indizji li l-Ewwel Qorti setgħet legalment u raġonevolment

¹Repubblika ta' Malta vs George Spiteri mogħtija mill-Qorti tal-Appell Superjuri nhar il-5 ta' Lulju 2002

tistrieħ fuqhom fl-apprezzament tagħha tal-provi. Jibda biex jingħad illi l-appellant ma kellu l-ebda awtorizzazzjoni jew raġuni sabiex jkun preżenti fil-fabbrika meta nstab mill-pulizija. Fil-fatt jidher illi din il-fabbrika kienet ilha magħluqa għal xi żmien u ma kienitx aktar qed tintuża. Mhux biss iżda fuq il-persuna tiegħu u tal-komplici tiegħu ġew misjuba biċċtejn ram kif ukoll għodda li setgħet tintuża minnu sabiex jiġi kommess ir-reat, għodda li tintuża sabiex jitqaxxru il-*wires* biex minnhom imbagħad jittiehed ir-ramm. Fil fatt hdejn din l-għodda instabu żewġ biċċiet ramm. Abbinat ma' dan, mhux biss hemm il-marka tas-swaba tal-appellant fuq tubu tad-dawl li kien fuq ix-xena tar-reat, iżda anke il-fatt illi l-appellant u sieħbu kienu mimlija trab li huwa indikattiv illi dawn kisbu aċċess mit-toqba fil-ħajt li instabet fuq il-faċċata tal-fabbrika, u mhux minn aċċess legittimu. Illi l-Qorti, bhall-Ewwel Qorti qabilha hija tal-fehma illi kienu l-pulizija li sfrattaw is-serqa milli isseħħ meta sabu lill-appellant u lil sieħbu fil-fabbrika u ma kien hemm ebda deżistenza volontarja, kif donnu jissuġġerixxi l-appellant. Jirrizulta ukoll mill-provi illi l-appellant kien qed jimxi nkiss nkiss meta nstab mill-pulizija, aġir illi jindika wkoll li hu ma kienx fil-fond in kwistjoni għal skopijiet legittimi. Din il-Qorti għalhekk ma tara li hemm ebda motiv li jista' iġieghlha titbiegħed mill-fehma milhuqa mill-Ewwel Qorti biex b'hekk anke l-addebitu tar-reċidiva għandha tirrizulta ppruvata. Konsegwentement il-Qorti tiċhad l-aggravji kollha dwar il-mertu u tikkonferma s-sejbien ta' htija għas-seba' mputazzjoni u tal-addebitu tar-reċidiva.

Ikkunsidrat:

Illi jifdal biss l-aħħar aggravju imqanqal mill-appellant marbut mal-piena erogata mill-Ewwel Qorti li fil-fehma tiegħu hija waħda eċċessiva. Jibda biex jingħad illi l-piena ta' sitt xhur prigunerija hija waħda li taqa' fil-parametri tal-liġi anki fid-dawl taż-żieda fil-piena minħabba l-applikazzjoni tal-artikolu 289 tal-Kodiċi Kriminali. Fir-rigward tal-*quantum* u kwalità tal-piena din il-Qorti l-ewwel nett tirreferi għad-depożizzjoni tal-Uffiċjal tal-*probation* li kienet qed issegwi lill-appellant, Charise Boffa², kif ukoll għall-fedina penali tal-appellant illi hija waħda refrattarja, bl-aħħar

² Fol.707 tal-proċess

akkuża tmur lura għas-sena 2018. Jidher illi almenu sa żmien meta tat ix-xhieda tagħha l-Ufficial tal-Probation l-appellant ma tantx deher interessat illi jgħin lilunifsu sabiex jaqbad it-triq 'il bogħod mill-ħajja tal-kriminalita' u ma tressqet l-ebda raġuni valida sabiex din il-Qorti tvarja jew tirriduċi il-piena erogata fil-konfront tiegħu. Kwindi anke dan l-aggravju qed jiġi miċħud.

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tiċhad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata fl-intier tagħha.

Edwina Grima

Imħallef